

**Základní škola speciální.
Rámcový vzdělávací
program pro obor
vzdělání základní škola
speciální.**

Základní škola speciální

Vzdělávání na ZŠS je určeno pro žáky:

- se středně těžkým stupněm mentálního postižení,
- s těžkým stupněm mentálního postižení,
- se souběžným postižením více vadami,
- s PAS.

Vzdělávání na ZŠS se realizuje:

- přípravný stupeň ZŠS
- 1. stupeň ZŠS
- 2. stupeň ZŠS

§ 48a Přípravný stupeň základní školy speciální

(1) Zřizovatel základní školy speciální může zřídit třídy přípravného stupně základní školy speciální, které poskytují přípravu na vzdělávání v základní škole speciální dětem se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem. Ke zřízení třídy přípravného stupně základní školy speciální registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, je nezbytný souhlas ministerstva. V ostatních případech je ke zřízení třídy přípravného stupně základní školy speciální nezbytný souhlas krajského úřadu, pokud zřizovatelem uvedené školy není kraj nebo ministerstvo.

(2) O zařazení dítěte do třídy přípravného stupně základní školy speciální rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení.

(3) Do třídy přípravného stupně základní školy speciální lze zařadit dítě od školního roku, v němž dosáhne 5 let věku, do zahájení povinné školní docházky, a to i v průběhu školního roku. Třída přípravného stupně základní školy speciální má nejméně 4 a nejvýše 6 žáků.

(4) Vzdělávání v přípravném stupni základní školy speciální trvá nejvýše 3 školní roky.

Specifika edukace žáků na ZŠS

Pipeková, J. (2016)

Zásady uplatňované v edukačním procesu žáků s MP:

- zásada názornosti,
- zásada soustavnosti,
- zásada přiměřenosti,

- zásada trvalostí,
- zásada uvědomělosti,
- zásada individuálního přístupu,
- zásada spojení teorie s praxí.

Doporučené video:

https://www.youtube.com/watch?v=Cz99TKwss7E&list=PL_voGWhe4K_rkXxBu00hd6RBvl_wipM48

...

Metody vzdělávání žáků na ZŠS:

- 1) všeobecné, modifikované metody,
- 2) specifické metody, které dál členíme:
 - a) edukační specifické metody (bazální stimulace, Snoezelen, systém alternativní a augmentativní komunikace),
 - b) hraniční metody, přístupy a terapie (ergoterapie, canisterapie, hipoterapie, muzikoterapie, arteterapie a ostatní vhodné terapeutické přístupy dle aktuální potřeby žáka).

c) rehabilitační metody, přístupy a koncepty
(Vojtova metoda reflexní lokomoce, Bobath koncept)

Vojtova metoda

<https://www.youtube.com/watch?v=wOfNUpF2hjs>
neurolog, MUDr. Severa

(doporučuji vzhlednout od 19 do 22 minuty, ... ale zajímavé je celé video)

<https://www.youtube.com/watch?v=4Jwl8FPewt4>

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10315080042-tema-24/211411058130014/obsah/170591-vojtova-metoda-nejen-pro-deti-ale-take-pro-dospale>

Bobath koncept

<https://www.youtube.com/watch?v=jpvwRme5TdY>

Formy výuky:

mezi nejčastěji využívané patří:

- skupinové vyučování,
- individuální práce,
- projektové vyučování

Hodnocení žáků na ZŠS:

... je pouze slovní formou a mělo by mít motivační charakter.

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální.

RVP ZŠS obsahuje dva díly, které jsou zpracovány podle stupně MP:

Díl I – Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

Díl II – Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální.

Díl I – Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávání je určeno pro žáky, kteří:

- navazují na výchovu v rodině a na speciální předškolní vzdělávání v MŠ,
- MŠ speciální,
- v přípravném stupni ZŠS.

Vzdělávání se zaměřuje zejména na:

- rozvoj rozumových schopností,
- budování návyků sebeobsluhy,
- vykonávání praktických činností každodenních činností.

ZŠS je desetiúrovňová:

- 1. stupeň 1. až 6. ročník,
- 2. stupeň 7. až 10. ročník.

Cíle vzdělávání dle RVP ZŠS:

- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci; pomáhat jim poznávat své schopnosti a možnosti a vést je k tomu, aby je dovedli vhodně využívat; motivovat žáky k učení; podněcovat je k vytváření názorů a řešení problémů společensky přijatelným způsobem; připravovat žáky k uvědomování si vlastních práv a povinností, ale zároveň i respektováním práv jiných lidí; učit žáky k odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví jiných a vést žáky k životu ve společnosti.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Kompetence sociální a personální

Kompetence občanské

Kompetence pracovní

Vzdělávací oblasti:

Jazyková komunikace (Čtení; Psaní; Řečová výchova)

Matematika a její aplikace (Matematika - tematické okruhy: Řazení a třídění předmětů; Čísla a početní operace; Závislosti, vztahy a práce s daty; Základy geometrie)

Informační a komunikační technologie (Informační a komunikační technologie)

Člověk a jeho svět (Člověk a jeho svět – tematické okruhy:
Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost
přírody; Člověk a jeho zdraví)

Člověk a společnost (Člověk a společnost – tematické okruhy:
Historie našeho národa; Člověk a společnost; Poznatky o
společnosti; Péče o občana)

Člověk a příroda (Člověk a příroda)

Umění a kultura (Hudební výchova; Výtvarná výchova)

Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví; Tělesná výchova)

Člověk a svět práce (Člověk a svět práce – tematické okruhy: Sebeobsluha; Práce s drobným materiálem; Práce montážní a demontážní; Pěstitelské práce; Práce v domácnosti; Práce s technickými materiály)

(pozn. uvedené oblasti budou podrobně probírané v samostatné přednášce)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj)

Výchova demokratického občana (tematické okruhy – Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (tematické okruhy – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané)

Multikulturní výchova (tematické okruhy – Kulturní rozdíly;
Lidské vztahy; Etnický původ)

Environmentální výchova (tematické okruhy – Ekosystémy;
Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy
životního prostředí; Vztah člověka k prostředí)

Mediální výchova (Vnímání mediálních sdělení; Interpretace
mediálních sdělení a reality; Fungování a vliv médií ve
společnosti)

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální.

Díl II – Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Cíle vzdělávání dle RVP ZŠS:

- vést žáky k osvojení základních hygienických návyků a sebeobsluhy,
- rozvíjet pohyblivost žáků a v nejvyšší možné míře jejich samostatnost,
- vést žáky k rozvoji komunikačních dovedností – systém AAK,
- rozvíjet u žáků schopnost spolupráce a vykonávat jednoduché úkony,
- vytvářet u žáků pozitivních vztahů ke spolužákům,
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city,
- rozvíjet žakovu pozornost, vnímání a poznání.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Kompetence sociální a personální

Kompetence pracovní

Vzdělávací oblasti:

Člověk a komunikace (Rozumová výchova: tematické okruhy – Rozvíjení poznávacích schopností; Rozvíjení logického myšlení a paměti; Rozvíjení grafických dovedností a Řečová výchova)

Člověk a jeho svět (Smyslová výchova: tematické okruhy – Rozvíjení zrakového vnímání; Rozvíjení sluchového vnímání; Rozvíjení hmatového vnímání; Prostorová a směrová orientace; Rozvíjení čichového a chuťového vnímání)

Umění a kultura (Hudební výchova; Výtvarní výchova)

Člověk a zdraví (Pohybová výchova; Zdravotní tělesná výchova nebo Rehabilitační tělesná výchova)

Člověk a svět práce (Pracovní výchova: tematické okruhy – Sebeobsluha; Práce s drobným materiálem; Práce montážní a demontážní; Pěstitelské práce; Práce v domácnosti)

(pozn. uvedené oblasti budou podrobně probírané v samostatné přednášce)

Literatura:

Bartoňová, M., Pipeková, J., Vítková, M. a kol. (2016) Strategie ve vzdělávání žáků v základní škole speciální. Texty k distančnímu vzdělávání. Brno: Paido.

Černá, M. a kol. (2015) Česká psychopedie: speciální pedagogika osob s mentálním postižením. Praha: Karolinum.

Valenta, M., Müller, O. (2013) Psychopedie: teoretické základy a metodika. Praha: Parta.

Internetové zdroje:

<http://www.msmt.cz/file/10430?highlightWords=RVP+Z%C5%A0S+d%C3%ADI>

<https://www.youtube.com/watch?v=GWXHWAjsZX8>